

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 06. januar 2025.godine

RTS- Oštećena srca imaju skrivene regenerativne sposobnosti, kako ih otključati

BLIC- "Ljudi moji, KAKAV JE OVO VIRUS?! Dan sedmi, kašalj ubi, pluća bole, glavobolja..." Srbe kose ove 3 zaraze, domovi zdravlja krcati, SIMPTOMI JAKI I INTENZIVNI

BLIC- Počela HPV tipizacija i Papa testiranje kod žena u Nišu: Ko treba a ko ne da se testira, a kod koga se ono odlaže

The screenshot shows a news article from the PTC website. The headline reads "Oštećena srca imaju skrivene regenerativne sposobnosti, kako ih otključati". The article discusses a study showing that the heart has hidden regenerative abilities. It includes a large image of a human heart with blood vessels. The website has a red header with navigation links like VESTI, SPORT, OKO, MAGAZIN, TV, RADIO, EMISIJE, RTS, and Ostalo. There are also social media sharing buttons and a sidebar with other news snippets.

Oštećena srca imaju skrivene regenerativne sposobnosti, kako ih otključati

Prava terapija može dramatično da poboljša regenerativne sposobnosti ljudskog srca nakon prestanka rada, utvrdila je nova studija – čime vitalni organ dobija samoisceljujuću moć čak i više nego što je to slučaj sa zdravim srcem.

ZDRAVLJE

Oštećena srca imaju skrivene regenerativne sposobnosti, kako ih otključati

Uprkos tome što naučnici ne znaju tačno zašto ovaj mehanizam samoopravke počinje, to znači da bi potencijalno mogao da bude razvijen tretman koji poboljšava stopu oporavka za oštećena srca, navodi međunarodni tim stručnjaka iz studije.

Uljima protiv upaljnog grla, koje vrste su najbolje?

Vodite računa o svojoj jetri – jednostavni saveti hepatologa koji će zaštiti ovaj naši čudovitini organ

Serdcem božićnog srca – živite zdravo i čuvajte srce, bez njega se ne može

Kako se oporaviti od mamurluka

regeneracione sposobnosti, kako ih otključati

Rokovnik, 6. – 12. januar

Gledaoci reporteri 6. januar 2025.

Mesk uporedio Dilordža Gorosa sa imperatorom Palpatinom iz Ratova zvezda

KOMENTARI

Brevo
Sta je ove (ne)dozvoljeno da se jede kada imate povolen holesterol

Kruševac

Premisluo novinar Dragan Babić

Omljeni režiser

Luis Bunuel – redatelj koji je pokazao da ovo nije najbolji od svih mogućih svetova

Druge zadruge članaka

Temps to plummet

ENG

08:30

Uprkos tome što naučnici ne znaju tačno zašto ovaj mehanizam samoopravke počinje, to znači da bi potencijalno mogao da bude razvijen tretman koji poboljšava stopu oporavka za oštećena srca, navodi međunarodni tim stručnjaka iz studije.

„Rezultat studije ukazuje da postoji skriveni ključ koji može da pokrene sopstveni mehanizam popravke srca“, kaže molekularni biolog Olaf Bergman sa Instituta Karolinska u Švedskoj.

Stopa oporavka praćene su kod 52 pacijenta koji su pretrpeli prestanak rada srca, od kojih je 28 lečeno koristeći levi ventikularni pomoći uređaj (LVAD) koji se hirurški ugrađuje i pomaže u pumpanju krvi po telu.

Pacijenti sa težim posledicama prestanka rada srca uobičajeno dobijaju ovaj implant doživotno ili dok ne dočekaju drugo srce za transplantaciju. Međutim, nekim pacijentima se toliko popravi stanje da i odstranjivanje uređaja postaje moguće.

Samoisceljujući mehanizmi koji stoje iza oporavka uz pomoć LVAD još nisu poznati, a prethodno se nije znalo da li nove ćelije srčanog mišića, poznate kao kardiomiociti, se stvaraju tokom ovog procesa.

Kako bi pratili stvaranje kardiomiocita, tim naučnika je merio nivo radioaktivnog ugljenika (14C) u srčanim ćelijama. Od kada su nuklearne probe zabranjene 1963. godine, nivo 14C u atmosferi postepeno opada, pa njegovo prisustvo u ćelijama daje dobar uvid u to koliko su te ćelije stare.

Gde leži ključ superisceljivanja srca

Matematički modeli su onda primenjeni kako bi se izračunala stopa regeneracije. U srcima oštećenim nakon zastoja, stopa regeneracije bila je 18 do 50 puta niža od tipičnog zdravog srca.

Međutim, istraživači su otkrili da kada se LVAD ugradi, ćelije su u stanju da se regenerišu impresivnom brzinom – najmanje šest puta brže nego kod zdravog srca. Ovaj efekat dolazi povrh poboljšane srčane funkcije i strukture koju uređaj inače donosi.

Samozaceljujuće sposobnosti srca potopomognutog LVAD-om su veoma ohrabrujuće, ali je više istraživanja potrebno kako bi se razumelo zašto do ovoga dolazi.

„U postojećim podacima ne možemo da pronađemo objašnjenje za ovakav efekat, ali nastavićemo da proučavamo ovaj proces na ćelijskom i molekularnom nivou“, navodi Bergman.

A screenshot of a computer screen displaying a news article from the BLiC website. The page has a red header with the BLiC logo and navigation links. The main content features a large image of three people standing in front of a building, with text overlaying it. Below the image is a video player showing a live broadcast of "BLiC UŽIVO" at 18:00. The news article title is "Ljudi moji, KAKAV JE OVO VIRUS?! Dan sedmi, kašalj ubi, pluća bole, glavobolja..." and discusses symptoms like cough, fever, and chest pain. A video thumbnail shows people in a hallway. The bottom of the screen shows a taskbar with various icons and the system tray.

"Ljudi moji, KAKAV JE OVO VIRUS?! Dan sedmi, kašalj ubi, pluća bole, glavobolja..." Srbe kose ove 3 zaraze, domovi zdravlja krcati, SIMPTOMI JAKI I INTENZIVNI

Jak kašalj od kojeg i pluća bole, malakslost, temperatura, samo su neki od simptoma zbog kojih mnogi građani širom Srbije pune Domove zdravlja. Kako nam je potvrdila i doktorka Biserka Obradović doktori ostaju i duže na svom poslu, jer su čekaonice pure, a za to su, kaže, "najzaslužniji" jak grip, adeno virusi, kao i kovid.

ostaju i duže na svom poslu, jer su čekaonice pune, a za to su, kaže, "najzaslužniji" jak grip, adeno virusi, kao i kovid.

Doktorka Obradović je napomenula i da je najveći broj onih koji se nisu na vreme javili pa im se bolest navratila.

- Oni ne dolaze zbog jednog virusa, već je na taj postojeći nadovezuju ili neki drugi virus ili bakterije - objasnila je ona.

Ljudi se i po društvenim mrežama žale, tako jedan tviter piše: "Ljudi moji, kakav je ovo virus... Dan sedmi, ja kraj ne vidim. Kašalj me ubija, pluća me već bole, glavobolja, malaksalost..."

Aktuelni grip ima izrazito jake simptome

Među obolelima ima i onih koji su "zakačili" aktuelni grip koji se manifestuje kroz izrazito jake simptome:

visoka temperatura, i preko 39 stepeni

jaka glavobolja

bol u očnim jabučicama

jaka malaksalost

Kako naša sagovornica napominje taj grip ima dve etape. U prvoj etapi virusna baza gripe utiče na imunitet i snižava ga, a u drugoj etapi drugi virusi ili bakterije nadovezuju se na postojeći grip zbog pada imuniteta.

- Upravo zato je od velike važnosti da osoba čim oseti i one najslabije simptome ode lekaru i ispoštuje propisanu terapiju, ali i da radi na svom imunitetu kako bi ga ojačala - rekla je ona.

Ukoliko osoba ne podiže imunitet bolest može da traje i do mesec dana

Ukoliko osoba koja je obolela ne radi i na podizanju imuniteta, ovakvo stanje može potrajati i do mesec dana, otkriva doktorka.

- Trenutno su aktuelni grip, adeno virusi kojih ima preko 60, kao i kovid za koji moram da kažem da je dosta blaži od gripe - dodala je.

Ona je napomenula i da zagađenje u vazduhu najviše pogađa one koji su oboleli od plućnih bolesti i astmatičare.

- Oni mogu da kašlju od toga, zdrave osobe neće kašljati, jedino one koje su alergične - tvrdi ona.

Puno posla u domovima zdravlja

Kako naša sagovornica ističe, iako je trenutno više posla u Domovima zdravlja, ona kaže da je to u ovo doba godine potpuno normalno.

- Normalno je da je veći broj ljudi trenutno u domovima zdravlja, praznici su, Nova godina, ide i Božić, bilo je i slava, a ljudi odlaze bolesni među druge, misle da su se za jedan dan rešili temperature, a virusi se brzo šire - priča ona.

Doktorka dodaje da joj se dešavalo i da pacijent dođe sa "jezivom" upalom grla koja je već neko vreme prisutna, ali da on i kad poseti lekara kaže da nije dolazio pre "jer ga nijebolelo".

- A grlo je skroz upaljeno, oni su takvi na primer išli da čestitaju praznike, grle se, ljube, a zna se da u poljubac može da ima i preko 70.000 bakterija - zaključuje ona.

Na kraju doktorka je apelovala na sve da piju više tečnosti, hrane se zdravo i umereno, da ne preteruju za Božić, više šetaju i uvek imaju osmeh na licu.

Grip se širi po Srbiji, potvrđena čak 4 tipa virusa

I početak Nove 2025. godine je u znaku daljeg širenja virusa gripa u Srbiji. Prema najnovijem izveštaju, grip je potvrđen u još tri okruga u našoj zemlji, što znači da je ova zarazna bolest sada prisutna u 14 regiona u Srbiji. Epidemiolozi upozoravaju da nas pravi talas gripa očekuje nakon praznika.

U poslednjoj nedelji decembra, preciznije od 23. do 29. decembra prošle godine, grip je potvrđen i u Nišavskom, Kolubarskom i Mačvanskom okrugu, pokazuje najnoviji izveštaj Instituta za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut".

Prehodno je, podsetimo, grip potvrđen i u Zlatiborskom okrugu, jednoj od naših najpopularnijih planina gde veliki broj građana Srbije provodi praznike i zimski raspust.

Sveukupno, virus gripa je u ovoj sezoni, a zaključno sa 29. decembrom prošle godine, potvrđen u 14 okruga u našoj zemlji, i to u:

Beogradu

Šumadijskom okrugu

Srednjebanatskom okrugu

Južnobačkom okrugu

Južnobanatskom okrugu

Severnobanatskom okrugu.

Zapadnobačkom okrugu

Moravičkom okrugu

Braničevskom okrugu

Pirotskom okrugu

Zlatiborskom okrugu

Nišavskom okrugu

Kolubarskom okrugu

Mačvanskom okrugu

Do sada potvrđena četiri tipa gripa

Prema izveštaju "Batuta", laboratorijski su potvrđena četiri tipa virusa gripa:

tip A (N1pdm09)

A(H3)

A netipizirani

tip B

Poslednja je potvrđena podvarijanta A(H3), što je bilo pre nekoliko nedelja. Treba napomenuti da podvarijanta virusa gripa A(H3) daje nešto težu kliničku sliku u odnosu na ostale podvarijante - visoku temperaturu, bolove u mišićima, opštu malaksalost, glavobolju.

Epidemiološki nadzor nad gripom u sezoni 2024/2025. započeo je 30. septembra prošle godine, a prvi slučaj gripa u ovoj sezoni potvrđen je u Šumadijskom okrugu još 8. oktobra kod pacijentkinje u Kragujevcu. Kod nje je dijagnostikovan tip A (N1pdm09).

Oboljenja slična gripu i akutne respiratorne infekcije

U toku 52. izveštajne nedelje, od 23. do 29. decembra zabeleženo je 6.170 slučajeva oboljenja sličnih gripu, što je ipak manje u odnosu na sedmicu pre toga kada je bilo 6.649 slučajeva.

Registruje se nizak intenzitet aktivnosti virusa gripa i regionalna geografska rasprostranjenost, za razliku od ranije izveštajne nedelje kada se beležila lokalna rasprostranjenost, navode iz Instituta "Batut".

I u toku ove 52. nedelje najviše je obolelih među decom mlađom od 4 godine, i u uzrastu od 5 do 14 godina.

Niži je i broj obolelih od akutnih respiratornih infekcija u Srbiji i zaključno sa 29. decembrom iznosio je 11.699, u odnosu na sedmicu pre kada je bilo 12.384 slučajeva.

Pik gripa nakon praznika

Epidemiološkinja i načelnica jedinice za zarazne bolesti Gradskog zavoda za javno zdravlje doktorka Slavica Maris istakla je nedavno gostujući u emisiji "Blic dan" da nas pravi talas gripa očekuje nakon praznika.

- Mi očekujemo da u narednom periodu obolelih od gripa bude još veći. Često može doći do komplikacija kada je u pitanju grip, ali to zavisi od samog organizma i imunološkog sistema i da li kod obolele osobe postoje neke pridružene hronične bolesti - poručila je dr Maris u emisiji "Blic uživo" na Blic TV.

A screenshot of a web browser showing an article from Blic. The title of the article is "Počela HPV tipizacija i Papa testiranje kod žena u Nišu: Ko treba a ko ne da se testira, a kod koga se ono odlaže". The article discusses a pilot project for cervical cancer screening in Niš, targeting women aged 30 to 65. It mentions that the test is performed every 7 to 20 days during working hours and weekends. A small video thumbnail shows two women in a medical setting. The Blic navigation bar at the top includes categories like Aktuelnosti, Zdravstvena stanja, Istraživanja, Ishrana, Deca, Health Up, and Uredivačka politika.

Počela HPV tipizacija i Papa testiranje kod žena u Nišu: Ko treba a ko ne da se testira, a kod koga se ono odlaže

Žene od 30 do 65 godina iz Niša i okoline pozivaju se da urade HPV tipizaciju i PAPA test

Testiranje se obavlja u periodu od 7 do 20 časova svakog radnog dana i vikendom

Pilot projekat "Skrining raka grlića materice - pilot aktivnost, istovremena primena HPV testa i citologije" počeo je u Domu zdravlja u Nišu, u okviru kojeg se pozivaju sve žene iz ovog grada i okoline, starosne dobi od 30 do 65 godina, da urade HPV tipizaciju i PAPA test u cilju prevencije raka grlića materice.

Uzimanje dva brisa istovremeno za testiranje žena počelo je u četvrtak, 26. decembra 2024. godine, u Službi za zdravstvenu zaštitu žena u Domu zdravlja Niš.

Značenje grupa Papanikolau testa i kada bi prvi put u životu žene trebalo da ga urade: Docent dr Aničić objašnjava koji rezultat zahteva biopsiju

Ultrazvuk dojke - kada se radi, šta može da otkrije i u čemu se razlikuje od mamografije

Sve zainteresovane žene iz Niša i okoline moći će da urade testiranje na Papa test i HPV tipizaciju u narednom periodu u Službi za zdravstvenu zaštitu žena.

Testiranje će se obavljati u periodu od 7 do 20 časova svakog radnog dana i vikendom, osim u vreme praznika, 7. januara 2025. godine.

Ko može a ko ne da se testira

Mogu da se testiraju žene od 30 do 65 godina.

Ne testiraju se žene koje su:

u drugom stanju (trudnice)

koje nikada nisu imale seksualni odnos

imale operaciju odstranjenja materice i grlića materice

na lečenju od raka grlića materice.

Testiranje treba odložiti kod žena koje su:

u ciklusu (menstruacija)

imale seksualni odnos u poslednja 24 sata ili koristile vaginalne tablete, intravaginalne kreme, pene, lubrikanate, pudere ili kupke u poslednja 24 sata.

Povodom početka ovog pilot projekta u Domu zdravlja u Nišu, predstavnici Instituta za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" posetili su zaposlene u ovoj zdravstvenoj ustanovi.

- Papanikolau, papa test, predstavlja uzimanje ćelija sa površine i unutrašnjosti grlića materice, koji se radi u okviru kolposkopskog pregleda, kada se grlić materice gleda pod specijalnim mikroskopom, sa uvećanjem od nekoliko desetina puta. Tom prilikom se gleda površina grlića materice, i kolposkopske slike na osnovu kojih se vidi da li na njemu postoje neke promene odnosno proces, koji bi za ženu bio rizičan, objasnio je za "Blic zdravlje" docent dr Radomir Aničić, specijalista ginekologije i akušerstva.

- Uzimanjem brisa sa površine i unutrašnjosti grlića materice, Papanikolau test je doveo do toga da, kada se to citološki gleda, kada se sagledaju ćelije, može da se vidi da li su one izmenjene, odnosno da li imaju potencijal za neke prekancerozne i kancerozne promene. To je jednostavan, brz test, koji ima visoku, specifičnu senzitivnost, i koji pokazuje da li je žena u riziku ili ne da razvije, ili već razvija rak grlića materice - objašnjava docent dr Radomir Aničić za "Blic zdravlje".

HPV tipizacija je dijagnostički test koji se koristi za identifikaciju specifičnih tipova humanog papiloma virusa (HPV) u genitalnom traktu, koji, između ostalog, mogu da izazovu rak grlića materice.

HPV je grupa virusa koji se prenose seksualnim kontaktom i mogu uzrokovati različite promene na koži i sluzokoži, uključujući genitalne bradavice i povezan je sa povećanim rizikom od razvoja karcinoma grlića materice i drugih karcinoma reproduktivnog trakta.